

Familieplejernes håndbog - Værd at vide

Kapitel 1

At blive plejefamilie/familieplejer

At blive familieplejer er langt mere end et job. Det er selvfølgelig også et job, specielt for det familiemedlem – dig – der formelt påtager dig opgaven i forhold til kommunen. Men det er samtidig et projekt, hvor din samlede familie siger "ja" til at løfte en samfundsmæssig opgave, der virkelig gør en forskel. De børn, der anbringes i familiepleje, er ofte børn, der har levet under meget belastede vilkår, og som har været udsat for mange svigt. Det kræver overskud og ressourcer fra plejefamilien.

At blive familieplejer er at åbne sin hoveddør ikke bare for et eller flere plejebørn, men ofte også for deres forældre, bedsteforældre, søskende og netværk samt for en række fagfolk, du skal lære at samarbejde med, oven i købet med udgangspunkt i det, der sker i dit eget hjem. Det er et job, hvor du får en enestående indsigt i, hvad sårbare børn og deres familier har at slås med – og det er samtidig et job, hvor du og din familie dag ud og dag ind udfordres på jeres egen rummelighed, uden at I kan gå hjem bagefter.

Det er med andre ord et spændende arbejde at være familieplejer og plejefamilie. Et udviklingsrum med nye typer af udfordringer og belønninger.

Samtidig kan det være et ensomt job i det daglige, fordi familieplejere ikke tager hjemmefra og møder kollegerne på deres arbejdsplads.

Der findes ikke så mange bøger, der giver et indblik i det at være plejefamilie for familier, der overvejer at blive det. Bag i håndbogen er der en liste over litteratur om emnet. Nogle kommuner og alle socialtilsynene har på deres hjemmesider oplysninger og informationer om at arbejde som familieplejer.

I denne håndbog vil du som potentiel plejefamilie få et godt indtryk af de aspekter, der indgår i arbejdet som familieplejer og plejefamilie. Det er samtidig en håndbog, der fungerer som uundværligt redskab for nuværende familieplejere og Socialpædagogernes kredse. Tyngden i håndbogen ligger på de ansættelsesretlige og lovgivningsmæssige aspekter af det at være familieplejer, og alle faser fra den første overvejelse om at blive plejefamilie, til man siger farvel til det sidste plejebarn, bliver gennemgået.

Når man veksler mellem ordene familieplejeren og plejefamilien skyldes det, at det er én person, kommunen skriver kontrakt med, selvom det i praksis er hele familien, der inddrages i opgaven.

Socialpædagogernes Landsforbund – i daglig tale Socialpædagogerne – organiserer hovedparten af de familieplejere, der pt. har børn i pleje. På vores hjemmeside www.sl.dk/Faggrupper/Familiepleje er der en mængde oplysninger om at være familieplejer og om hele familieplejeområdet. Du kan også læse vores nyhedsbrev Familieplejeren, og du kan få et overblik over de muligheder, der er for netværksdannelse rundt omkring i landet for at give familieplejere og deres egen familie faglig inspiration og støtte i hverdagen.

Når et barn skal anbringes

Et barn eller en ung kan have så store vanskeligheder, at kommunen beslutter, at det skal anbringes udenfor hjemmet. En sådan beslutning må normalt altid først træffes efter en § 50-undersøgelse, en handleplan og en samtale med barnet.

Såkaldt "almindelig" familiepleje er den mest brugte anbringelsestype.

Andre typer er kommunale plejefamilier, netværksplejefamilier, egne værelser, kollegier etc., opholdssteder og døgninstitutioner¹. Den kommune, hvor forældremyndighedsindehaveren bor, beslutter, hvilken type anbringelsessted barnet eller den unge skal anbringes i. Barnet og dets forældre inddrages i valg af anbringelsessted – men hverken barn eller forældre kan beslutte hvilket konkret sted barnet skal anbringes.

Fra den 1. juli 2019 bliver der indført 3 nye former for familiepleje som erstatter de kommunale og almindelige plejefamilier samt de konkret godkendte plejefamilier.

De nye typer plejer bliver

- 1) Almene plejefamilier: familier der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn med lette til moderate støttebehov
- 2) Forstærkede plejefamilier: familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov
- 3) Specialiserede plejefamilier: familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov

Der bliver en overgangsordning således at nuværende plejefamilier "omkategoriseres" i forbindelse med det årlige driftstilsyn. Det forventes, at Socialtilsynene vil have gennemgået alle plejefamiliers godkendelse inden 1. juli 2020 – altså et år efter at de nye regler er trådt i kraft.

Allerede konkret godkendte plejefamilier bevarer deres konkrete godkendelse indtil pågældende barn/ung ikke længere er anbragt i familien og de allerede konkret godkendte plejefamilier vil fortsat være underlagt den anbringende kommunes tilsyn. Fra den 1. juli 2019 er det dog ikke længere muligt for kommunerne at lave nye konkrete godkendelser.

Netværksplejefamilier eksisterer fortsat efter 1. juli 2019 og det er fortsat den anbringende kommune, der godkender en netværksplejefamilie.

Der findes ingen faste regler for, hvornår et barn eller en ung anbringes i en plejefamilie til forskel fra fx en døgninstitution. Men det er klart, at der fra kommunens, forældrenes og barnets eller den unges side skal være en tro på, at netop et familielignende tilbud vil være til gavn for barnet/den unge. I Barnets Reform, der trådte i kraft den 1. januar 2011, hedder det, at kommunen ved valg af anbringelsessted skal lægge vægt på, at anbringelsesstedet har mulighed for at tilbyde nære og stabile voksenrelationer².

Forud for en anbringelse skal det derfor vurderes, om en anbringelse i en plejefamilie er mest hensigtsmæssig under hensyntagen til barnets eller den unges behov.

I langt de fleste tilfælde sker en anbringelse som en frivillig aftale mellem kommunen og barnets eller den unges forældre samt den unge selv, hvis han eller hun er over 15 år. Opnås ikke en sådan frivillig aftale, kan kommunen tvangsanbringe barnet eller den unge, hvis kommunen skønner, at der er en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling ellers lider alvorlig skade.

Når et barn eller en ung kommer i familiepleje, har kommunen pligt til at opstille mål for den opgave, som plejefamilien påtager sig. Det er ikke et krav, at plejefamilien selv skal kunne påtage sig alle opgaverne – en familieplejeanbringelse kan være koblet med fx psykologbehandling, fysioterapi eller anden behandling. Det fremgår nemlig af servicelovens § 55, at når et barn anbringes i plejefamilie, er det væsentligt, at barnet sideløbende modtager fornøden behandlingsindsats og støtte, såfremt barnet har eller den unge har brug for det.

Kommunens mål med anbringelsen skal også indeholde en plan for, hvilke skoletilbud og fritidstilbud, barnet og den unge skal deltage i, og hvor længe familieplejeanbringelsen skønnes at vare. Herudover skal kommunen, inden barnet eller den unge kommer i plejefamilien, hjælpe denne med at finde en person i familien eller netværket, som kan fungere som barnets eller den unges støtteperson under anbringelsen⁵.

Alle plejefamilier skal på kursus for at blive godkendt. For de generelt godkendte plejefamilier er det en del af godkendelsen at beslutte, hvor mange plejebørn eller aflastningsbørn familien kan og vil rumme. Som en tommelfingerregel hedder det, at der maksimalt kan være fire døgnplejebørn i en plejefamilie⁶.

Det er altid anbringende kommune, der betaler familieplejeren i form af vederlag, betaling for kost og logi og dækning af andre udgifter.

Kommunal familiepleje

Kommunale plejefamilier er en særlig kategori, der kom ind i lovgivningen med Barnets Reform 1. januar 2011. Begrebet kommunale plejefamilier er hverken i serviceloven eller i vejledningen helt præcist defineret. Men det er familier, der er godkendt til at have plejebørn med tungere problemer, end plejebørn normalt har. Det vil typisk være familier, der har haft plejebørn i lang tid og dermed har stor erfaring og som måske har en relevant uddannelse. Det vil ofte også være familier, hvor mindst den ene af plejeforældrene går hjemme, og nogle af disse familier vil også kunne fungere som akutplejefamilier, ligesom de skal have mere efteruddannelse, supervision og tilsyn end andre plejefamilier. I vejledningen åbnes op for, at de kommunale plejefamilier enten ansættes i kommunen eller tilknyttes via en kontrakt⁷. Kommunale plejefamilier kan, i lighed med almindelige plejefamilier, være enten generelt eller konkret godkendte.

Netværkspleje

I nogle tilfælde vil det, i forbindelse med § 50-undersøgelsen og kommunens beslutning om en anbringelse, fremgå, at der i barnets netværk er en person eller en familie, der gerne vil og skønnes egnet til at have barnet boende. Når ordet "netværk" bruges, er det for at signalere, at det både kan være familiemedlemmer til barnet og fx fodboldtræneren, klubpædagogen eller klassekammeratens forældre.

For netværksplejefamilier gælder der særlige regler. For det første skal de godkendes af den kommune, som forældremyndighedsindehaveren bor i. For det andet bliver de kun godkendt til det konkrete barn

(eller det søskendepar), som anbringelsen drejer sig om. Og for det tredje får de som udgangspunkt ikke betaling (vederlag) for at have barnet eller den unge boende. I stedet har netværksfamilien i særlige tilfælde mulighed for at søge tabt arbejdsfortjeneste, og det er muligt at få dækket særlige udgifter, når barnet flytter ind (indkøb af en større bil, indretning af ekstra værelse mv.).

Herudover får netværksplejefamilien samme dækning for kost og logi som andre plejefamilier og samme støtte fra kommunen i form af tilsyn og supervision.

En netværksplejefamilie skal i lighed med andre plejefamilier gennemgå et kursus i forbindelse med sin godkendelse. Udgifter til kurset afholdes af den kommune, der har godkendt netværksplejefamilien.

Privat familiepleje

En privat plejetilladelse er en tilladelse til, at et barn eller en ung bor hos et familiemedlem eller en anden familie, uden at det offentlige på samme måde som ved formidlet døgnpleje, netværksanbringelser og aflastningsforanstaltninger fører løbende tilsyn med anbringelsen og har udgifter forbundet med opholdet.

Når et barn under 14 år har boet tre sammenhængende måneder hos andre end sine egne forældre, skal der søges tilladelse til opholdet hos den kommune, hvor barnet nu bor⁸. En sådan tilladelse gives, hvis kommunen skønner, at opholdet er til gavn for barnet eller den unge og efter, at kommunen har undersøgt familien.

Privat døgnpleje er ikke en anbringelse i lovens forstand men beror alene på en aftale mellem forældremyndighedsindehaveren og den private plejefamilie.

Aflastning

Der er en række forskellige årsager til, at en kommune beslutter, at et barn eller en ung skal i aflastning. For familieplejere er der to årsager, der er relevante:

Den ene er, at kommunen i forbindelse med en § 50-undersøgelse kan beslutte, at barnet/den unge ikke skal anbringes udenfor hjemmet, men i stedet skal i aflastning. Det kan være børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller børn og unge med sociale vanskeligheder.

Den anden er, at et barn/en ung, der allerede er anbragt i en plejefamilie, som noget ekstra skal have tilknyttet aflastning.

I begge tilfælde vil aflastningen ofte ske i en aflastningsfamilie, men den kan også finde sted i for eksempel en netværksplejefamilie, på en døgninstitution eller på et godkendt opholdssted⁹. Der kan være forskellige formål med aflastningen. Et formål kan være, at barnets familie trænger til et pusterum, og barnet måske samtidig har behov for de oplevelser, en aflastningsfamilie kan tilbyde. Et andet formål kan være, at barnets egen familie ikke kan yde den behandling eller den optræning, som en professionel aflastningsfamilie kan yde. I de tilfælde, hvor barnet allerede er i familiepleje, kan aflastningen tilbydes for at give både plejefamilien inklusive egne børn og måske også plejebarnet et afbræk i hverdagen.

I alle tilfælde skal et aflastningsforhold være af kortere varighed – typisk 1-2 dage ad gangen, typisk weekender og ferier – men i en række tilfælde også efter aftale på hverdage.

For at blive aflastningsfamilie skal man godkendes som plejefamilie, herunder på grundkursus, og man modtager løbende tilsyn, når man har et barn i aflastning¹⁰. Til gengæld har en aflastningsfamilie ikke samme ret til og pligt til at modtage efteruddannelse og supervision som døgnplejefamilier.

I resten af håndbogen vil vi have fokus på den formidlede døgnpleje og på aflastning i en aflastningsfamilie og vi vil – når det er relevant – skelne mellem de forskellige typer af formidlet døgnpleje.

FAKTA

Kommunen – kært barn har mange navne

I resten af håndbogen vil du støde på forskellige måder at benævne en kommune på, afhængigt af, hvilken rolle den spiller for plejebarnet og plejefamilien. Nedenfor får du de vigtigste af disse begreber defineret.

Opholdskommunen: Plejebarnets opholdskommune er med nogle få undtagelser den kommune, hvor barnet bor sammen med forældremyndighedsindehaveren på det tidspunkt, hvor der træffes beslutning om en anbringelse.

Handlekommunen: Er den kommune, der har forpligtelsen til at handle, dvs. iværksætte særlig støtte og foranstaltninger for et barn eller en ung. Handlekommunen og opholdskommunen vil derfor ved iværksættelse af en anbringelse være den samme. Hvis forældremyndighedsindehaveren senere flytter til en anden kommune, vil handlekommunen i børnesagen vedblive med at være den kommune, der traf beslutningen om at handle (anbringe). Man siger også, at anbragte børn har selvstændig opholdskommune. Når et barn er i pleje, kan man derfor som udgangspunkt sige, at den anbringende kommune, handlekommunen og plejebarnets selvstændige opholdskommune er den samme. For unge, der er anbragt i familiepleje ud over deres 18. år, bliver den kommune, hvor de er anbragt, handlekommune. Den anbringende kommune: Er den kommune, der beslutter at anbringe et barn i fx familiepleje, og den kommune, som skriver kontrakt med plejefamilien. Det er samtidig den kommune, der altid har ansvaret for barnets videre placering både indholdsmæssigt og økonomisk.

Bopælskommunen: Alle borgere har en bopælskommune, dvs. den kommune de bor i.

Betalingskommune: Vil i langt de fleste tilfælde være lig med anbringende kommune.

Godkendelse som plejefamilie

At få jobbet som familieplejer kræver ikke en bestemt type uddannelse. Til gengæld kræver det en godkendelse fra Socialtilsynet.

Socialtilsynet og generel godkendelse som plejefamilie

Når I som familie har besluttet jer til, at I ønsker at blive generelt godkendt som plejefamilie og altså have mulighed for at få plejebørn fra flere forskellige kommuner, skal I henvende til Socialtilsynet.

Det er Socialtilsynet, der godkender og fører driftstilsyn med plejefamilier¹¹

Der er udpeget 5 tilsynskommuner, der varetager opgaven med tilsynsopgaven.

Hvem der godkender Jer som ny eller eksisterende plejefamilie, afhænger af hvor I bor i landet. Hvis I eksempelvis bor i Odense, er det Socialtilsyn Syd, der har kompetencen til at godkende Jer.

- Socialtilsyn Nord – <http://www.socialtilsynnord.hjoerring.dk/>
- Socialtilsyn Midt – <http://tilsynmidt.silkeborgkommune.dk/>
- Socialtilsyn Syd - <http://www.socialtilsynsyd.dk/>
- Socialtilsyn Øst – <http://www.socialtilsynost.dk/>
- Socialtilsyn Hovedstaden – <http://www.frederiksberg.dk/socialtilsyn>

På socialtilsynets hjemmeside vil I finde et ansøgningsskema som skal udfyldes. I skal afgive en række oplysninger om uddannelse, erhvervs erfaring, fritidsinteresser, boligforhold, helbred og økonomi. Endelig skal der udfyldes en samtykkeerklæring så Socialtilsynet har Jeres godkendelse til at indhente straffe-, og børneattest.

Når tilsynet har modtaget Jeres ansøgningsskema, vil I få et besøg af tilsynet, hvor tilsynet bl.a. ud fra kvalitetsmodellen vil vurdere, om I kan godkendes som plejefamilie.

Kvalitetsmodellen

Når Socialtilsynet skal vurdere om en plejefamilie kan godkendes anvender tilsynet den såkaldte kvalitetsmodel.

Formålet med kvalitetsmodellen er at understøtte systematik, gennemsigtighed, ensartethed samt kvalitet.

Kvalitetsmodellen skal anvendes både i forbindelse med godkendelsen og ved det driftsorienterede tilsyn (alle godkendte plejefamilier skal have mindst et årligt tilsynsbesøg fra socialtilsynet).

Kvalitetsmodellen har udgangspunkt i 7 temaer, som familien skal vurderes ud fra:

- Uddannelse og beskæftigelse
- Selvstændighed og relationer
- Målgrupper, metoder og resultater
- Organisation og ledelse
- Kompetencer
- Økonomi
- Fysiske rammer

Særligt om økonomi

Vi har i forbundet modtaget en del henvendelser om hvorfor plejefamiliens økonomi skal vurderes.

Det fremgår af socialtilsynsbekendtgørelsens § 12, at socialtilsynet skal vurdere, om plejefamilierne har den fornødne økonomiske kvalitet.

Formålet med det økonomiske tilsyn med plejefamilier er at sikre, at plejefamilien har økonomiske ressourcer til at sikre en stabil anbringelse for det eller de børn og unge, der anbringes hos dem. Det kan blandt andet omfatte en vurdering af, om plejefamiliens disponible indkomst giver grundlag for at sikre barnet stabile rammer og vilkår.

Socialtilsynet skal foretage en overordnet vurdering af, om den enkelte plejefamilies økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse. Socialtilsynet skal altså tage stilling til familiens privatøkonomiske forhold.

Vurderingen tager udgangspunkt i, om familien må forventes at kunne:

1. Betale sine løbende udgifter
2. Opretholde sine økonomiske forpligtelser.

Vurderingen kommer dermed primært til at dreje sig om plejefamiliens rådighedsbeløb.

Socialtilsynet skal ikke, i den overordnede vurdering, forholde sig til, hvordan plejefamilien anvender sin disponible indkomst, eller hvordan plejefamilien har indrettet sin økonomi. Det økonomiske tilsyn med plejefamilierne skal således holdes op i mod, at der er tale om privatpersoners økonomi.

I forbindelse med ansøgning om godkendelse skal plejefamilien, som udgangspunkt, oplyse husstandens samlede indtægter og faste udgifter (brutto og netto) på månedsbasis og indsende de seneste årsopgørelser.

Socialtilsynet kan indhente de oplysninger, som socialtilsynet finder relevante for at kunne forholde sig til, om familiens økonomi understøtter en stabil anbringelse.

Hvis socialtilsynet vurderer, at en plejefamilie ikke har den fornødne økonomiske kvalitet, kan socialtilsynet enten:

- Undlade at godkende plejefamilien.
- Foretage en betinget godkendelse af, at forholdene bringes i orden.

De 7 temaer er samlet i en kvalitetsmodel for socialtilsynet. Kvalitetsmodellen er en ramme og et redskab, som socialtilsynet anvender i vurderingen af om en plejefamilie har den fornødne kvalitet. For hvert af de 7 temaer i kvalitetsmodellen er der en række kriterier og indikatorer på kvalitet, som socialtilsynet skal anvende i bedømmelsen af den enkelte plejefamilie.

Fra den 1. juli 2019 skal der anvendes et nyt koncept ved godkendelse. Det nye koncept er ikke færdig udviklet i skrivende stund (marts 2019) men det fremgår af lovforslaget, at konceptet skal indeholde redskaber til afdækning og vurdering af ansøgerens kompetencer. Det er endvidere besluttet, at det obligatoriske grundkursus skal indgå i godkendelsesprocessen.

Godkendelsen

Efter at I har fremsendt ansøgningskema, og når Socialtilsynet har været i dialog med Jer, vil I modtage en afgørelse fra Socialtilsynet. Afgørelsen skal være skriftlig og begrundet.

Af godkendelsen vil det bl.a. fremgå, hvor hvilken type plejefamilie I er (almen, forstærket eller specialiseret og hvor mange børn/unge I kan have.

I kan se hvordan godkendelsesafgørelsen ser ud her

<http://www.socialstyrelsen.dk/socialtilsyn/redskaber-for-tilsynskonsulenter/handbog-til-socialtilsyn/metoder-og-redskaber/oversigt-over-alle-redskaber/oversigt-over-alle-redskaber#>

Når I er godkendt som plejefamilie, har Socialtilsynet pligt til at føre et generelt tilsyn med familien (se afsnittet om det generelle tilsyn).

Betinget godkendelse

I nogle tilfælde kan Socialtilsynet fastsætte vilkår for, at I kan blive godkendt som plejefamilie. Et vilkår kan eksempelvis være, at der skal etableres et værelse til plejebarn. Der kan i godkendelsen være fastsat en frist for, hvornår betingelsen skal være opfyldt.

Afslag på godkendelse - klage til Ankestyrelsen

Hvis Socialtilsynet giver Jer et afslag på godkendelse, skal afslaget gives skriftligt og være sagligt begrundet. Da afslaget er en såkaldt afgørelse, er familien part i sagen, og I har dermed ifølge forvaltningsloven krav på partshøring, inden der træffes afgørelse.

Hvis I får afslag på godkendelse er der mulighed for at klage til Ankestyrelsen.

Der er en klagefrist på 4 uger efter I har fået meddelelse om afgørelsen.

Hvordan klager man?

Der er ikke nogle formkrav til klager. Det vil sige, at man har mulighed for at klage såvel mundtligt som skriftligt. Socialpædagogerne anbefaler dog at du sender din klage skriftligt på email da du så har bevis for at din klage er afsendt og at den er afsendt inden for fristen.

Hvad kan der klages over?

Der kan klages både over indholdet af afgørelsen (f.eks. afslag på godkendelse) og/eller den måde sagen er behandlet på (f.eks. at socialtilsynet ikke har indhentet relevante oplysninger i forbindelse med ansøgningen).

Der kan ikke klages over sagsbehandlingstiden til Ankestyrelsen. Klager over sagsbehandlingstiden eller over personalets optræden skal rettes til borgmesteren i tilsynskommunen.

Ændring/tilbagetrækning af godkendelse

Hvis en plejefamilies forhold ændres væsentligt i forhold til godkendelsesgrundlaget, kan Socialtilsynet beslutte at ændre godkendelsen, så den fx omfatter færre børn, eller helt trække den tilbage. Du har som

familieplejer selv pligt til at fortælle kommunen om større ændringer i familien – fx skilsmisse, sygdom eller graviditet – der kan påvirke denne beslutning.

En ændring af godkendelsen eller en tilbagetrækning af den er – lige som et afslag på godkendelse – en afgørelse. Det betyder, at der træder de samme regler i kraft, som gælder ved afslaget. Ændringen eller tilbagetrækningen skal være skriftlig, den skal være sagligt begrundet, og I har som plejefamilie krav på partshøring.

Endvidere har I ret til at klage til Ankestyrelsen, hvis Socialtilsynet ønsker at tilbagetrække godkendelsen. Jeres klage til Ankestyrelsen har såkaldt opsættende virkning. Det vil sige, at Jeres godkendelse ikke kan trækkes tilbage før Ankestyrelsen har behandlet klagen. I særlige tilfælde kan Socialtilsynet eller Ankestyrelsen dog træffe afgørelse om at afgørelsen om at godkendelsen skal ophøre skal have virkning straks.

Bortfald af godkendelsen

Det fremgår af lov om Socialtilsyn § 5, stk. 6, at en plejefamilies godkendelse bortfalder, hvis der ikke har været anbragt børn i familien i en sammenhængende periode på 3 år.

Tilbudsportalen

Plejefamilier skal registreres på Tilbudsportalen.¹²

Tilbudsportalen er en hjemmeside under Servicestyrelsen. Den er etableret som hjælp til de kommunale forvaltninger, når de skal finde steder til borgere, som har særlig brug for hjælp.

Socialtilsynet er ansvarlig for at registrere oplysninger om Jer som plejefamilie på Tilbudsportalen.

Som udgangspunkt vil oplysninger om plejefamilier blive offentliggjort i anonymiseret form. Der er etableret en særskilt sikker adgang for kommunens sagsbehandlere. Det giver sagsbehandlerne mulighed for at se personfølsomme oplysninger om plejefamilierne. De personfølsomme vedrører navn, adresse, telefonnummer og privat e-mailadresse. Indberetning af oplysninger forudsætter derfor at I som plejefamilie giver samtykke.

På Tilbudsportalen har alle, der besøger hjemmesiden, mulighed for at se plejefamiliens ID-nummer, beliggenhedskommune, fysiske forhold, pladser, karakteristika og godkendelse/tilsyn, mens plejefamiliens navn og kontaktoplysninger kun kan ses af de sagsbehandlere, der har login til disse fortrolige oplysninger.

PLEJEFAMILIER	
	ID-nummer
	Beliggenhedskommune
	Fysiske forhold
	Pladser
	Karakteristika
	Godkendelse og tilsyn
	Plejefamiliens og forældrenes navn
	Adresse og kontaktoplysninger

De små kommuner, fx økommuner, indgår i en nærliggende kommune for at øge plejefamiliens anonymitet.

Grundkursus

Det er en forudsætning for både generelt godkendte plejefamilier samt netværksplejefamilier, at familien gennemfører i kursus i at være plejefamilie. Kurset omfatter begge plejeforældre.¹³

Plejefamilier og netværksplejefamilier skal kun gennemføre grundkurset i forbindelse med deres første godkendelse. Ansøger familien om en ny godkendelse efter en periode uden godkendelse, skal grundkurset således ikke gennemføres på ny. Socialtilsynet kan dog stille krav om fornyet kursus, hvis særlige forhold gør sig gældende.

Plejefamilier, der er godkendt før 1. januar 2006 er som udgangspunkt ikke omfattet af kravet om grundkursus.

Kurset skal være gennemført, inden familien modtager børn eller unge i pleje, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Hvis en familie modtager et barn eller en ung inden kurset er gennemført, skal kurset gennemføres hurtigst muligt herefter.

Kurset skal som minimum have en varighed svarende til fire hele kursusdøgn for plejefamilier, der er godkendt til døgnophold. Fra 1. juli 2019 skal aflastningsfamilier også gennemgå grundkursus af minimum 4 dages varighed.

Kurset skal som minimum omfatte disse tre aspekter:

- ☒ Omsorg for og opdragelse af børn, herunder forståelse for anbragte børns særlige situation og relationen mellem plejefamilien og plejebarnet
- ☒ Samarbejdet med barnets forældre, herunder relationen mellem barnet og dets forældre
- ☒ Plejefamiliens rolle i samarbejdet med kommunen og øvrige professionelle om barnet

For familier, der er godkendt til aflastning skal kurset minimum vare to hele kursusdage.

Det er det socialtilsyn, der har godkendt jer, som afholder udgifterne til grundkurset. Du kan læse mere om de 5 socialtilsyns grundkurser på socialtilsynenes hjemmeside.

FAKTA KRITH:

☒ Kompetencer ☒ Ressourcer og relationer ☒ Inddragelse ☒ Tillid, trivsel og tilknytning ☒ Hverdagsliv

KRITH

I forbindelse med Barnets Reform i 2001 har Servicestyrelsen stået for udarbejdelsen af et nyt undervisningskoncept, KRITH

KRITH består udover et fire dages grundkursus for kommende plejefamilier også af kursusmateriale til otte to-dages kurser som obligatorisk årlig efteruddannelse af plejefamilier og tolv dages videreuddannelseskursus for kommunale plejefamilier, der skal varetage de mest komplekse opgaver.

KRITH-kursusmaterialet kan ses på <http://www.mereatgive.dk/kommuner/kursusmateriale>

FAKTA: Partshøring

Hvis du er part i en sag, må kommunen ikke træffe afgørelse i sagen, før kommunen har hørt dig. Partshøringsreglerne fremgår af forvaltningsloven. Der er i loven ikke fastsat såkaldte formkrav til partshøringens form. Partshøring kan således i princippet ske mundtligt. Hvis høringen sker mundtligt, er kommunen pligtig til at tage notat af de oplysninger, der høres over, og dit svar. Du kan altid kræve at give et skriftligt svar på en mundtlig partshøring. Partshøringen består i, at hvis kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, skal du have lejlighed til at udtale dig om oplysningerne, inden der træffes afgørelse. Du skal kun høres om oplysninger, der taler din sag imod. Endvidere skal oplysningerne være af væsentlig betydning. Kommunen skal ikke høre dig om oplysninger, som er uomtvistelige. Det gælder f.eks. adresse, fødselsdato og lignende. Kommunen kan fastsætte en frist for, hvornår kommunen skal have modtaget din udtalelse. Når du laver dit høringssvar, er det vigtigt, at du forholder dig til og kommenterer de oplysninger, som kommunen har lagt til grund for den påtænkte afgørelse. Det er Socialpædagogernes opfattelse, at du blandt andet skal partshøres, hvis kommunen vil afskedige dig fra dit job som familieplejer. Det er fastslået ved dom, at du skal partshøres hvis afskedigelsen skyldes forhold, der kan tilregnes dig, det vil sige, hvis kommunen begrundet opsigelsen i samarbejdsvanskeligheder, uegnethed m.v. Hvis opsigelsen alene er begrundet i selve børnesagen, fx hvis barnet skal hjemgives, har du derimod ikke krav på en partshøring. Kommunen er altid pligtig til at inddrage plejefamilien forud for ændring af anbringelsessted. Du kan læse mere om denne udtalelse under afsnittet om plejeforældrenes rettigheder.

I sager om afslag på godkendelse og tilbagetrækning af godkendelse er der tale om en afgørelse, hvor du er part i sagen med dertil hørende forvaltningsretlige rettigheder om bl.a. partshøring. Vi anbefaler, at du tager kontakt til din fagforeningskreds for at få hjælp til at udforme dit høringssvar. Kommunen kan først træffe den endelige afgørelse, når partshøringen har været.

Socialpædagogerne tilbyder

Familieplejeren

Medlemmer af Socialpædagogerne får hver anden måned et nyhedsbrev, der er målrettet familieplejere.

Socialpædagogernes bistand til familieplejere

Hvis – når – du bliver familieplejer og melder dig ind i Socialpædagogerne, har du ret til rådgivning og bistand om dine ansættelsesretlige forhold. Det er din kreds, der varetager dine interesser, både i forhold til den individuelle kontrakt, du har med den anbringende kommune, og i forhold til den godkendelse du har, der ofte er fra en anden kommune.

Du kan få bistand om alt fra indholdet i ansættelseskontrakten, over dine rettigheder ved ferie, barsel og sygdom og til en eventuel inddragelse af din plejetilladelse.

Herudover kan du få bistand i arbejdsskadesager, ligesom familieplejere er omfattet af den ordning, Socialpædagogerne har indgået med Falck Healthcare om gratis krisehjælp.

Socialpædagogernes klagenævn

Socialpædagogerne har deres eget, uvildige klagenævn bestående af en landsdommer og to medlemmer af SL. Nævnet er uafhængigt af forbundet, og dets udtalelser er vejledende. Nævnet skal sikre, at medlemmer, der mener, der er begået fejl eller forsømmelser i behandlingen af deres sag enten af kredsen eller forbundet, kan få en upartisk instans til at vurdere sagen, hvis alle andre klageveje i forbundet er udtømte. Hvis du har været utilfreds med den hjælp du har modtaget i forbundet har du mulighed for at klage. Du skal i første omgang klage til kredsbestyrelsen, som vil vurdere om du har fået den hjælp du har ret til. Du vil modtage en afgørelse fra kredsbestyrelsen og hvis du ikke er tilfreds med afgørelsen har du mulighed for at klage til Forretningsudvalget og herefter Klagenævnet.

1 LBK nr. 254 af 20/03- 2014 (Serviceloven) §66

2 Serviceloven § 68 b, stk. 2

3 Vejledning om særlig støtte til børn, unge og deres forældre (vejl. nr. 9007 af 07/01-2014 til Serviceloven), pkt. 502

4 Vejledning om særlig støtte til børn, unge og deres forældre pkt. 503

5 Serviceloven § 68 b, stk. 4

6 Vejledning om særlig støtte til børn, unge og deres forældre pkt. 503

7 Vejledning om særlig støtte børn, unge og deres forældre pkt. 503

8 Serviceloven § 78

9 Serviceloven § 52, stk. 3, nr. 5

10 Vejledning om særlig støtte til børn, unge og deres forældre pkt. 515

11 Lov nr. 608 af 12/06 2013 (Lov om Socialtilsyn) § 4

12 Lov om Socialtilsyn § 22 og bekendtgørelse nr. 1558 af 19/12- 2013 om Tilbudsportalen

13 Bekendtgørelse nr. 1554 af 18/12- 2013 om plejefamilier